

اطلاعات روز

ETILAATROZ.COM

یکشنبه | ۱۴ جدی ۱۳۹۹ | ۰۳ جنوری ۲۰۲۱ | سال دهم | شماره ۲۰۶۱ | ۸ صفحه

ده درصد از

جمعیت اسرائیل پیش از

همه کشورها در برابر

کرونا واکنش شد

صفحه 6

عبدالحمید منصور:

در دور دوم مذاکرات بحث اصلی

روی تقسیم قدرت است

اطلاعات روز: عبدالحمید منصور، عضو هیأت جمهوری اسلامی افغانستان می گوید که در دور دوم مذاکرات صلح با گروه طالبان، بحث اصلی روی چگونگی تقسیم قدرت می باشد...

صفحه ۲

مسافران رپوده شده در هرات،

رها شدند

صفحه ۲

۸ بازیکنی که در سال ۲۰۲۰

ناامیدکننده ظاهر شدند

صفحه ۷

چرا مهربانی با دیگران برای سلامت

جسم و روح شما مفید است؟

صفحه ۸

یادداشت روز

دوام رویه «سرپرستی»

اگر پارلمان به هر دلیلی نامزدوزیری را قبول نکرد و رای اعتماد نداد، لازم نیست که آن وزارتخانه مدت‌ها در بی‌سرنوشتی باشد. اصل حکومت‌داری خوب ایجاب می‌کند که باید هرچه زودتر شخص دیگری معرفی شود تا خلای مدیریت در وزارتخانه‌ها به‌وجود نیاید. از زمانی که چهار وزیر کابینه و رئیس پیشنهادی بانک مرکزی از مجلس رای اعتماد نگرفتند، یک ماه گذشته است. به‌رغم درخواست مکرر مجلس هنوز حکومت چهره‌های تازه را برای وزارت‌های باقی‌مانده معرفی نکرده است. ظاهراً اراده برای این کار هم وجود ندارد. عمدتاً وزرای رد صلاحیت شدند که مربوط به تیم دولت‌ساز بودند. ظاهر زهیر، رنگینه حمیدی، مجیب‌الرحمان کریمی، حسینه صافی و اجمل احمدی به ترتیب نامزدان وزارت‌های اطلاعات و فرهنگ، معارف، احیا و انکشاف دهات، امور زنان و ریاست بانک مرکزی کشور از جمله کسانی بودند که از اردوگاه تیم دولت‌ساز به پارلمان برای دریافت رای اعتماد معرفی شده بودند. رویه «سرپرستی» در حکومت وحدت‌ملی به یک سنت محکم حکومت‌داری تبدیل شده بود. اغلب وزارت‌خانه‌ها و نهادهای مستقل در طول عمر حکومت وحدت‌ملی...

۲

سال مرگبار برای خبرنگاران افغانستان

وزارت اطلاعات و فرهنگ می‌گوید امنیت جامعه‌ی رسانه‌ای اولویت آجدای مذاکرات صلح باشد

صفحه ۳

غیب‌الله سادات:
والی نام‌نهاد
طالبان برای فاریاب
در انفجار ماین کشته
شده است

صفحه ۲

تحلیل

طالبان و حکومت؛ دو روی یک سکه تاریخی

میان‌روتر از شریعت اسلامی دارد، در جنگ است. اما این برداشتی ساده و ناقص از منازعه افغانستان است که پیشینه تاریخی اختلافات و منازعات قومی را در نظر نمی‌گیرد و بدون در نظر داشتن این پیشینه دستیابی به تصویری بهتر از جنگ در افغانستان و | صفحه ۴

گزارش

رد سند بودجه از سوی مجلس؛ آیا بودجه سال ۱۴۰۰ متوازن و عادلانه خواهد شد؟

مجلس نمایندگان در نشست روز چهارشنبه، ۱۰ جدی طرح سند بودجه سال مالی ۱۴۰۰ را با ارائه دلایل هفده‌گانه و نامتوازن و ناعادلانه خواندن آن، رد کرد و از حکومت خواست که سند بودجه را | صفحه ۵

وزیر پیشین
معادن و پترولیوم
به بیش از یک سال
زندان محکوم شد

صفحه ۲

تحلیل

کابل‌نان؛ چشم‌انداز چاه مالی‌خولیا

چند روز پیش، حوالی چاشت یک روز سرد استخوان‌سوز از آن سر کوچی گل‌فروشی شهرنو کابل به این سر کوچی می‌آمد. کوچی را آفتاب آسمان و سایه‌ی ساختمان‌ها درست از وسط برابر دو تقسیم کرده بود. دکان‌های گل‌فروشی همه باز بودند. و بترین گل‌های مصنوعی و طبیعی، اقسام عروسک‌ها و خرسک‌ها از درون و بیرون مغازه‌ها نمایان بود. شمار فروشندگان برای گرما داخل مغازه‌هایشان گاز روشن کرده بودند و شمار دیگر آمده بودند سمت آفتاب‌رخ کوچی، روبه‌روی مغازه‌هایشان آفتاب گرفته بودند، ولی گرم نیامده بودند. قیافه‌هایشان طوری بودند که جز سرمای زمستان دغدغه‌ی دیگری ندارند. از درون یک مغازه‌ی خالی، موسیقی مست تاجیکستانی پخش می‌شد اما صاحبش از آن سوی کوچی آن را نمی‌شنید، چون تمام...

۳

بسته های ویژه اینترنتی برای
بلاک های رهائشی و خانه های انفرادی

AFGHANET

با سرپرست‌ها اداره شد. این سنت از نظر قانونی و اصول حکومت‌داری خوب انتقادهای زیادی را برانگیخت. تا جایی که به بازی سرپرستی در حکومت وحدت ملی معروف شد. از نظر قانونی، تمام اعضای کابینه و برخی ریاست‌های مهم حکومت باید رای اعتماد مجلس نمایندگان را به‌دست آورند. براساس مصوبه‌ی شورای ملی، سرپرستان وزارت‌ها و ریاست‌هایی که نیاز به رای اعتماد مجلس نمایندگان دارند، فقط دو ماه می‌توانند سرپرست بمانند. براساس این مصوبه، هرگونه اجرائات سرپرستان بیشتر از دو ماه غیرقانونی است. اما اغلب وزارت‌خانه‌ها و نهادهای مستقل در طول عمر حکومت وحدت ملی با سرپرست‌ها اداره شد. به‌نظر می‌رسد رییس‌جمهور غنی تصمیم دارد دوباره همین راه را برود.

رویه‌ی سرپرستی تنها یک چالش قانونی نیست؛ این کار با حکومت‌داری خوب و اصول مدیریت نیز هم‌خوانی ندارد. سرپرستان از لحاظ قانونی با محدودیت‌های اجرایی مواجه‌اند و این امر سبب بن‌بست یا کندی امور کاری این مقام‌ها می‌شود. نهادهایی که از سوی سرپرست اداره می‌شوند، دچار بی‌نظمی و هرج‌ومرج می‌باشند و نظم بروکراتیک آن فرومی‌پاشد. مشکل بزرگ‌تر این است که مقام‌های ارشد اداراتی که از سوی سرپرست اداره می‌شوند، کمتر به اقتدار و صلاحیت سرپرستان اعتنا می‌کنند؛ چون مقام سرپرست موقت است و کارمندان تحت امر آن‌ها نیز می‌دانند که مقام به‌زودی اداره را ترک می‌گوید. همچنین سرپرستان ادارات نیز با تصور این‌که عمری زیادی در اداره ندارند، نه توان کار و برنامه‌ریزی را دارند نه هم انگیزه‌ی آن را.

به‌رغم این‌که رییس‌جمهور غنی بیش از هر کس دیگری می‌داند حکومتی که کابینه نداشته باشد نمی‌تواند به مردم خدمات ارائه کند، اما اصرار بر دوام سنت «سرپرستی» یک دلیل بزرگ سیاسی دارد. کابینه حکومت کنونی نیز محصول یک توافق سیاسی است. در این صورت دست‌کم نیمی از کابینه ایده‌آل آقای غنی نیست و وفاداری لازم را به رییس‌جمهور ندارد. رییس‌جمهور با سازوکار سرپرستی یک تیر دو نشان را می‌زند؛ از یک طرف وزاری را که به او وفادار نیست برکنار می‌کند و از طرف دیگر، برای تیم خود در وزارت‌هایی که در تقسیم کلان قدرت سهم ارگ نیست، حاشیه امن ایجاد می‌کند. در زمان حکومت وحدت ملی عمدتاً وزاری برکنار شدند و وزارت‌خانه‌هایی به سرپرستی سوق داده شدند که مربوط به جناح سپیدار بودند. با این رویکرد رییس‌جمهور در حکومت وحدت‌ملی وزاری را که مربوط به او نبودند در عمل بی‌صلاحیت کرد. برکناری و اعمال اتوریته بر سرپرست‌وزرا به مراتب برای آقای غنی کم‌هزینه‌تر است؛ هرچند که این کار خلاف قانون و حکومت‌داری خوب هم باشد. مردم انتظار دارند که این دور آقای غنی به داستان سرپرستی خاتمه دهد.

مسافران ربوده‌شده در هرات، رها شدند

اطلاعات روز – هرات: مقام‌های محلی در ولایت هرات می‌گویند که نیروهای دولتی در یک اقدام «فوری» موفق به رهاسازی مسافران از نزد افراد مسلح ناشناس شده‌اند.

سید وحید قتالی، والی هرات دیروز (شنبه، ۱۳ جدی) در یک کنفرانس خبری گفت که با آغاز عملیات نیروهای زمینی و هوایی، افراد مسلح مسافران را رها کرده، اما موتر ملی‌بس و راننده‌اش را با خود برده‌اند.

او افزود که افراد مسلح ناشناس این موتر ملی‌بس را صبح دیروز از مسیر شاه‌راه هرات – تورغندی با خود برده‌اند.

او در مورد شمار مسافران رهاسده چیزی نگفت. پیشتر پولیس هرات به روزنامه اطلاعات روز گفت که جنگ‌جویان طالبان این افراد را ربوده‌اند.

در این اواخر ناامنی‌ها در مسیر شاه‌راه هرات – تورغندی افزایش یافته است. بارها شورای ولایتی هرات از حکومت خواسته تا با راه‌اندازی عملیات پاکسازی جلو گسترش ناامنی‌ها در این مسیر را بگیرد، اما تاکنون اقدامی در این مورد از سوی حکومت صورت نگرفته است.

اطلاعات روز: عبدالحفیظ منصور، عضو هیأت جمهوری اسلامی افغانستان می‌گوید که در دور دوم مذاکرات صلح با گروه طالبان، بحث اصلی روی چگونگی تقسیم قدرت می‌باشد.

آقای منصور که دیروز (شنبه، ۱۳ جدی) در «انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان» در کابل صحبت می‌کرد، گفت: «دور دوم مذاکرات [صلح] بحث روی مسائل دینی نیست. در دور دوم مذاکرات بحث روی تبادل برنامه‌های سیاسی نیست که کدام برنامه به حال افغانستان بهتر است و کدام سازگارتر است. واضح و روشن بحث روی تقسیم قدرت است.»

او همچنان تأکید کرد که بحث‌ها در دور بعدی مذاکرات به‌صورت مستقیم روی چگونگی تقسیم ادارات و نهادها در «حکومت آینده» متمرکز می‌باشد.

این عضو هیأت مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان همچنان گفت که در صدسال اخیر، این چهارمین بار است که کشور با چنین مرحله‌ی تاریخی مواجه می‌شود. به گفته‌ی او، امان‌الله خان، شاهی که استقلال افغانستان را گرفت، نجیب‌الله، رییس‌جمهور چپ‌گرا، برهان‌الدین ربانی، رییس‌جمهوری دولت مجاهدین و محمدشرف غنی، رییس‌جمهوری کنونی کشور با این وضعیت مواجه شده‌اند.

«ذهنیت طالبان تغییر نکرده است»

از سویی هم، عبدالحفیظ منصور گفت که ذهنیت گروه طالبان نسبت به مسائل اجتماعی و حکومت‌داری در افغانستان

هنوز تغییر نکرده است. او افزود: «در سال‌های اخیر رسانه‌های غربی در مورد ماهیت طالبان پرغلط و پردروغ گفته‌اند. پیوسته همه شنیده‌ایم که گفته‌اند طالبان تغییر کرده‌اند و طالبان دیگر طالبان سابقه نیستند. شناخت و ارزیابی من این را می‌رساند که ذهنیت طالبان هیچ‌گونه تغییری نکرده است؛ حتا سرمست‌تر و مغرورتر هم شده است.»

آقای منصور تأکید کرد که بیشتر افراد گروه طالبان به‌شمول اکثریت رهبران این گروه هنوز روحیه‌ی نظامی‌گری دارند و به این فکرند که قدرت را در افغانستان از طریق زور به‌دست بیاورند.

او آن را یک خطر «جدی» عنوان کرد و گفت که به‌دلیل این باور گروه طالبان امکان این وجود دارد که هم‌زمان با گفت‌وگوهای صلح، جنگ تشدید شود. این عضو هیأت مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان افزود که طالبان در

در دور دوم مذاکرات بحث اصلی روی تقسیم قدرت است

حکومت موقت

عبدالحفیظ منصور همچنان در این نشست گفت که بیشتر کشورهای کمک‌کننده‌ی افغانستان در دو دهه‌ی گذشته، طرفدار به‌نتیجه‌رسیدن گفت‌وگوهای صلح افغانستان و علاقه‌مند آوردن یک حکومت موقت در کشور اند. او اما افزود که کشورهای منطقه، برقراری حکومت موقت در افغانستان را برنامه‌ی امریکایی می‌دانند و با آن مخالف اند. همین طور به گفته‌ی عبدالحفیظ منصور، حکومت افغانستان نیز مخالف این موضوع است.

همچنان به گفته‌ی او، عامه‌ی مردم کشور مذاکرات صلح را یک فرصت می‌دانند و با هر طریقی که جنگ قطع شود، از آن حمایت می‌کند.

عبدالحفیظ منصور تأکید کرد: «اگر در این میان یک شخص قرار شد که برود و شخص دیگری به جای او بیاید، صلح این ارزش را دارد.»

این گفته‌ها در حالی مطرح می‌شود که قرار است دور بعدی مذاکرات صلح دولت افغانستان با گروه طالبان تا سه روز دیگر (۱۶ جدی) آغاز شود. این مذاکرات در ۲۲ سنبله‌ی سال جاری در دوحه گشایش یافت.

حدود سه ماه زمان گرفت تا هیأت‌های مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان روی طرز‌العمل مذاکرات به توافق برسند. هیأت‌های دو طرف پس از توافق روی طرز‌العمل، به‌منظور مشورت‌های بیشتر روی آجندای مذاکرات، به توقف سه هفته‌ای مذاکرات توافق کردند.

وزیر پیشین معادن و پترولیم به بیش از یک سال زندان محکوم شد

به نقل از خبرنگار، او متهم است که در قبال عقد قرارداد اعمار فابریکه‌ی سمنت ولایت هرات و معدن زغال سنگ «پهلوانان» ولسوالی کرخ این ولایت با شرکت «پیشگامان صنعت مجد» ایران، از صلاحیت‌های خود در دوران وزارتش، سوءاستفاده کرده است.

دادگاه عالی گفته است که بر اثر این سوءاستفاده، وزارت معدن بنابر عدم تحویلی یک‌ونیم میلیون دالر پول تأمینات شرکت، متضرر شده است.

آقای شهرانی برای مدتی در زمان ریاست‌جمهوری حامد کرزی، وزیر معادن و پترولیم بود.

دادگاه عالی کشور اعلام کرده است که وحیدالله شهرانی، وزیر پیشین معادن و پترولیم به اتهام سوءاستفاده از صلاحیت‌های وظیفوی به یک سال و یک ماه زندان تنفیذی و رد یک‌ونیم میلیون دالر امریکایی محکوم به مجازات شده است.

در خبرنگارهایی که از سوی دادگاه عالی به نشر رسیده، آمده است که این حکم برای وحیدالله شهرانی دیروز (شنبه، ۱۳ جدی) در دادگاه ویژه‌ی وزیران که به ریاست محمدزمان سنگری و عضویت برات‌علی متین و عبدالحسیب احدی برگزار شده بود، صادر شده است.

امیر قطر در گفت‌وگوی تلفنی با غنی:

برای فراهم‌آوری زمین‌های برقراری آتش‌بس در افغانستان تلاش می‌کنیم

مذاکره‌کننده‌ی دولت دیروز در یک نشست در کابل گفت که اعضای این هیأت قرار است تا دو روز دیگر (دوشنبه، ۱۵ جدی) به شهر دوحه، مرکز قطر بروند.

قرار است دور بعدی مذاکرات صلح دولت افغانستان با گروه طالبان در ۱۶ جدی آغاز شود. این مذاکرات در ۲۲ سنبله‌ی سال جاری در دوحه گشایش یافت و در تاریخ ۲۲ قوس برای ۲۰ روز متوقف شد.

توسعه‌ی روابط تجارتي میان دو کشور نیز بحث و تبادل نظر کرده‌اند.

این گفت‌وگو میان دو طرف سه روز پیش از آغاز دور دوم مذاکرات بین‌الافغانی صورت گرفته است. قطر میزبان دور نخست این مذاکرات بود و قرار است که دور دوم مذاکرات نیز در این کشور برگزار شود.

عبدالحفیظ منصور، عضو هیأت

دو طرف در این صحبت تلفنی بر برقراری آتش‌بس فوری در افغانستان تأکید کرده‌اند. به نقل از خبرنگار، امیر قطر وعده داده است که حکومت قطر به‌خاطر فراهم‌آوری زمینه برای برقراری آتش‌بس در افغانستان تلاش می‌کند.

همچنان رییس‌جمهور غنی و امیر قطر در این تماس تلفنی در مورد تحکیم و گسترش مناسبات و همکاری‌ها به‌ویژه

غیب‌الله سادات:

والی نام‌نهاد طالبان برای قاریاب در انفجار ماین کشته شده است

اطلاعات روز: مسئولان امنیتی در ولایت قاریاب می‌گویند که «مولوی وکیل‌احمد» مشهور به «ناظم»، والی نام‌نهاد گروه طالبان برای این ولایت در نتیجه‌ی انفجار ماین کشته شده است.

غیب‌الله سادات، فرمانده پولیس قاریاب دیروز (شنبه، ۱۳ جدی) گفته است که این رویداد حوالی ساعت ۲:۰۰ بامداد در روستای «پوپل‌زی» ولسوالی دولت‌آباد این ولایت رخ داده است.

به گفته‌ی آقای سادات، در این انفجار علاوه بر والی نام‌نهاد طالبان برای قاریاب، شش

والی قندهار برکنار شد

مردم برای فرستادن فرزندان در صفوف پولیس بیشتر شده است.

ولایت قندهار در جنوب کشور از ولایت‌های ناامن است که در این اواخر بخش‌هایی از این ولایت شاهد درگیری خونین میان نیروهای دولتی و جنگ‌جویان مربوط به گروه طالبان بوده است.

۷۰ درصد نیروهای پولیس در قندهار وظایف‌شان را ترک کرده و تنها ۳۰ درصد این نیروها باقی مانده‌اند.

دو روز پیش، اما فرماندهی پولیس قندهار در اعلامیه‌ای این گفته‌ها را تکذیب کرد و ادعای آقای حیات را بی‌بنیاد خواند. در اعلامیه آمده است که هم‌اکنون علاقه‌مندی

قندهار تعیین شده است.

خانم مومند افزوده است که آقای خان‌زاده براساس پیشنهاد اداره‌ی ارگان‌های محلی به‌عنوان والی قندهار تعیین شده است.

این درحالی است که حیات‌الله حیات در یک مصاحبه‌ی اختصاصی با تلویزیون خصوصی «آریانانیوز» گفته بود که

کابل نمان

چشماني چون دو چاه ماليخوليا

سهراب سروش

چند روز پیش، حوالی چاشت یک روز سرد استخوان سوز از آن سر کوچهی گل فروشی شهرنو کابل به این سر کوچه می آمد. کوچه را آفتاب آسمان و سایه های ساختمان ها درست از وسط برابر دو تقسیم کرده بود. دکان های گل فروشی همه باز بودند. ویتترین گل های مصنوعی و طبیعی، اقسام عروسک ها و خرسک ها از درون و بیرون مغازه ها نمایان بود. شمار فروشندگان برای گرما داخل مغازه های شان گاز روشن کرده بودند و شمار دیگر آمده بودند سمت آفتاب رخ کوچه، روبه روی مغازه های شان آفتاب گرفته بودند، ولی گرم نیامده بودند. قیافه های شان طوری بودند که جز سرمای زمستان دغدغهی دیگری ندارند. از درون یک مغازه خالی، موسیقی مست تاجیکستانی پخش می شد اما صاحبش از آن سوی کوچه آن را نمی شنید، چون تمام «دور دسترخوان» سرمای زمستان را فحش می داد.

چند رستوران نیز در آن کوچه موجود است. مردان کباب پز از پشت کوره ها سه کار را همزمان انجام می دادند؛ با یک دست پکه می کردند، با دست دیگر سیخ های کباب را به ترتیب پشت و رو می کردند و با فریاد مردم را به خوردن انواع غذاهای لذیذ به داخل سالن های غذاخوری دعوت می کردند. یک نفر زنگ تر برای این که فقط دو کار را انجام بدهد، یک بادپکه ی برقی را کنار کوره اش به برق وصل کرده بود. بادپکه می چرخید و دود ذغال و بوی اشتها برانگیز شحم حیوانی را تا شعاع چندصد متری اطراف پراکنده می کرد.

همین طور که از وسط کوچه پیش می آمد، سه مرد چاقی را دیدم که از یک دکان با شش هفت آمیل گل پلاستیکی بیرون آمدند و داخل یک کرولای سفید رفتند. بر قلب گل ها این عبارت نوشته شده بود: «حج مبارک هو». این طرف تر دو دختر جوان با دکاندار چانه می زدند. داخل یک دکان دیگر چند زن و کودک در اطراف یک اجاق گاز اوکراین-جاپان منتظر نشسته بودند. خود گل فروش بیرون دکانش در حالی که با دم تنگی و سختی جلو خروج آب بینی اش را می گرفت، با یک قیچی، گل دسته می کرد. روبه رویش یک زن چاق جوگی با دو کودک خردسالش روی زمین نمناک نشسته بود و گدایی می کرد.

کمی که پیش تر آمدم، مردی معتادی را دیدم که جز لباس های ژنده، کتیف و نمناک و استخوان بقیه ی وجودش را از دست داده بود؛ حتی پوستش را. پوستش دیگر رنگ پوست انسان را نداشت؛ رنگ مرداب چرب داخل جوی پیش آشپزخانه ی یک هتل را داشت. پاهای، دست ها و صورتش زخمی زخمی بودند. زخم ها مثل لب های که رنگ لب سرین شان رو به تمامی باشد، خیره ولی همچنان سرخ می زدند. گویی خونی هم در رگانش نمانده بود. وقتی به سوی دود کباب های که من از میان شان آمده بودم، راه می رفت احساس می کردم با یک ریسمان نامرئی از هوا آویزان است. نای حرف زدن ندارد. گردنش سست و سرش به یک طرف متمایل بود. احساس کردم سروصدای موترها، آدم ها و موسیقی ها برای او مثل غرش رعد و سیل شنیده می شود. چیزی نمانده بود که از حال برود و روی زمین بیفتد. تلو تلو می خورد ولی به زمین نمی افتاد. در حالی که آدم احساس می کرد می افتد. می افتد. این آخرین قدمش است. این بار حتما می افتد. مثل یک مترسک خشکم زده بود و نگاهش می کردم. به هر چیزی که می دید، آب دهانش را قورت می داد. احساس کردم این سلاسه سلاسه راه رفتن ناشی از ضعف گرسنگی است. حتما حس بویایی اش بسیار تیز شده است. شاید روده هایش در هم می پیچند. شاید به کباب فکر می کند. به تکه های گوشت که از قصابی می آورند. خیلی زود می شویند، خیلی زود در سیخ ها جیل می کنند، خیلی زود، خیلی زود. چون همه گرسنه اند. خیلی گرسنه اند. در حالی که به این چیزها درباره ی او فکر می کردم، چند متر بیشتر از همدیگر فاصله نداشتیم. ناگهان مستقیم به چشمانم خیره شد. چشمانش مثل دو چاه عمیق و تاریک مالیخولیا بود؛ پر از اندوه و درماندگی و احساس گناه.

تاب تماشا نبود. مثل یک متهم نگاهم را فوری از چشمانش دزدیدم و به آدم های دیگر نگاه کردم. هیچ کس او را نمی دید. یک زن و یک مرد جوان دست به دست هم از کنار من گذشتند. آن قدر از نزدیکم که بوی عطر لباس های شان را شنیدم. مرد ریشش را آن قدر از ته تراشیده بود که گونه هایش برق می زد. به تیغ های فکر کردم که ریش ها و موهای زائید بدن آدم های این شهر را می تراشند. آن تیغ ها کجا می شود؟ در کنج حمام ها به سطوح های زباله می افتد. بعد به زباله دانی های بزرگ تری در سطح شهر سفر می کنند. هیچ زباله دانی در شهر نیست که توسط معتادان و کودکان خیابانی این شهر باربار تلاشی و «پروسس» نشوند. شاید همان تیغ ها دست های آن مرد معتاد را پاره پاره کرده است. نمی توانم توجه هیچ کس را به حال مردمان معتاد جلب کنم، چون فاجعه بزرگ تر از این حرف هاست، ولی از همه یک خواهش بسیار ناچیز و کوچک دارم: لطفا تیغ ها، خورده شیشه ها و تیزی ها را وارد زباله ها نکنید!

این جا کابل جان است.

سال مرگبار برای خبرنگاران افغانستان

وزارت اطلاعات و فرهنگ می گوید امنیت جامعه ی رسانه های اولویت آجدای مذاکرات صلح باشد

منبع: UNAMA

مورد متهم می باشند.

سهام حکومت و گروه های تروریستی در خشونت علیه خبرنگاران

مرکز خبرنگاران افغانستان در سال گذشته میلادی ۴۵ قضیه ی تهدید علیه خبرنگاران را ثبت کرده است. این مرکز گفته است که در ۱۲ مورد مقام های دولتی، ۱۱ مورد طالبان، ۶ مورد افراد ناشناس، ۵ مورد امنیت ملی، ۴ مورد افراد زورمند، ۳ مورد پولیس، و یک نماینده ولسی جرگه، یک نماینده شورای ولایتی، محافظان رییس جمهور و یک افسر ارتش هر کدام در یک یک مورد متهم هستند. در ۱۳ قضیه ی توهین و تحقیر خبرنگاران، پولیس در ۸ مورد، امنیت ملی و زورمندان هر کدام در ۲ مورد و محافظان رییس جمهور در یک مورد متهم هستند. در ۶ قضیه ی بازداشت موقت (یک روز تا چند ماه) مقام های محلی، پولیس و امنیت ملی هر کدام در دو مورد نقش داشته اند. همچنین در رویدادهای رپوده شدگان تمام هر ۴ مورد از سوی طالبان صورت گرفته است و خبرنگاران از یک تا چند روز و حتی بیش از یک ماه در اسارت بوده اند. در ۱۲ ماه گذشته ۶ مورد حمله مسلحانه علیه خبرنگاران و رسانه ها نیز از سوی افراد ناشناس به ثبت رسیده است. نگرانی از افزایش خشونت علیه خبرنگاران در افغانستان شدت گرفته است. اخیراً خبرنگاران به صورت هدفمند در حملات مسلحانه کشته می شوند. سازمان گزارشگران بدون مرز گفته است که افغانستان سومین کشور مرگبار برای خبرنگاران در جهان است.

در ماه دسامبر سال گذشته میلادی کمیته مصونیت خبرنگاران افغان، سازمان بین المللی حمایت از رسانه ها و گزارشگران بدون مرز در نامه ای از جامعه ی خبرنگاری افغانستان حمایت خود را اعلام کرده و از شورای امنیت سازمان ملل خواستند تا در زمینه ی کاهش خشونت علیه خبرنگاران اقدامات جدی انجام دهند.

میر واحد شاه ضمیر امیری گزارشگر و شفیق ذبیح تصویربردار تلویزیون خورشید در کابل، الیاس داعی گزارشگر رادیو آزادی در هلمند، ملالی میوند مجری تلویزیون انعکاس و طاهرخان راننده ی این رسانه در جلال آباد و رحمت الله نیکزاد تصویربردار آزاد و همکار با تلویزیون الجزیره و خبرگزاری آسوشیتدپرس در غزنی افرادی اند که در این سال در نتیجه ی خشونت ها جان باخته اند.

مرکز خبرنگاران افغانستان گفته است که علاوه بر این شمار از جان باختگان، یما سیاووش مجری پیشین طلوع نیوز نیز بر اثر انفجار هدفمند در کابل کشته شده است. یما سیاووش، الیاس داعی و ملالی میوند در یک ماه جان باخته اند.

در سال گذشته ی میلادی، حداقل ۱۹ خبرنگار و کارمند رسانه ای دیگر در رویدادهای جنایی و تروریستی در ولایات مختلف زخم برداشته اند. مرکز خبرنگاران افغانستان از حکومت می خواهد که به طور جدی و شفاف این قضایا را بررسی و نتایج آن را با جامعه ی رسانه ای کشور شریک سازد.

مرکز خبرنگاران افغانستان همچنان در یک سال گذشته ۴۵ مورد تهدید شامل ۱۱ مورد خشونت فیزیکی، ۶ مورد بازداشت، ۶ مورد اختطاف و ۴ مورد دیگر اقدام مسلحانه علیه خبرنگاران و رسانه ها را ثبت کرده است. براساس یافته های این مرکز، گروه های تروریستی داعش و طالبان و همچنین افراد مسلح ناشناس عامل قتل خبرنگاران و کارمندان رسانه ای بوده اند.

مرکز خبرنگاران افغانستان در گزارش خود نوشته است: «داعش به کشتن دو مجری، یک کارمند تخنیک و یک کارمند خدماتی، طالبان به کشتن یک گزارشگر و یک تصویربردار و افراد ناشناس در کشتن دو مجری مظنون و یا متهم هستند. همچنان در قضایای زخمی شدگان، داعش به زخمی کردن ۹ خبرنگار و کارمند رسانه ای، افراد مسلح ناشناس در ۶ مورد و طالبان در ۴

مرکز خبرنگاران افغانستان در گزارش خود نوشته است: «داعش به کشتن دو مجری، یک کارمند تخنیک و یک کارمند خدماتی، طالبان به کشتن یک گزارشگر و یک تصویربردار و افراد ناشناس در کشتن دو مجری مظنون و یا متهم هستند. همچنان در قضایای زخمی شدگان، داعش به زخمی کردن ۹ خبرنگار و کارمند رسانه ای، افراد مسلح ناشناس در ۶ مورد و طالبان در ۴ مورد متهم می باشند.»

معصومه جعفری

گزارشگر

همزمان با نزدیک شدن دور دوم مذاکرات صلح افغانستان با گروه طالبان، وزارت اطلاعات و فرهنگ کشور نگران افزایش خشونت علیه خبرنگاران و رسانه ها است و خواهان دادخواهی و رسیدگی لازم به چالش های خبرنگاران افغانستان شده است.

محمد طاهر زهیر، سرپرست وزارت اطلاعات و فرهنگ روز گذشته (شنبه، ۱۳ جدی) در یک نشست خبری گفت که اوضاع امنیتی و چالش های خبرنگاران باعث شده است که آزادی بیان در خطر باشد. او از نهادهای امنیتی افغانستان خواست که فضای امن و آرام را برای خبرنگاران و رسانه ها فراهم سازند.

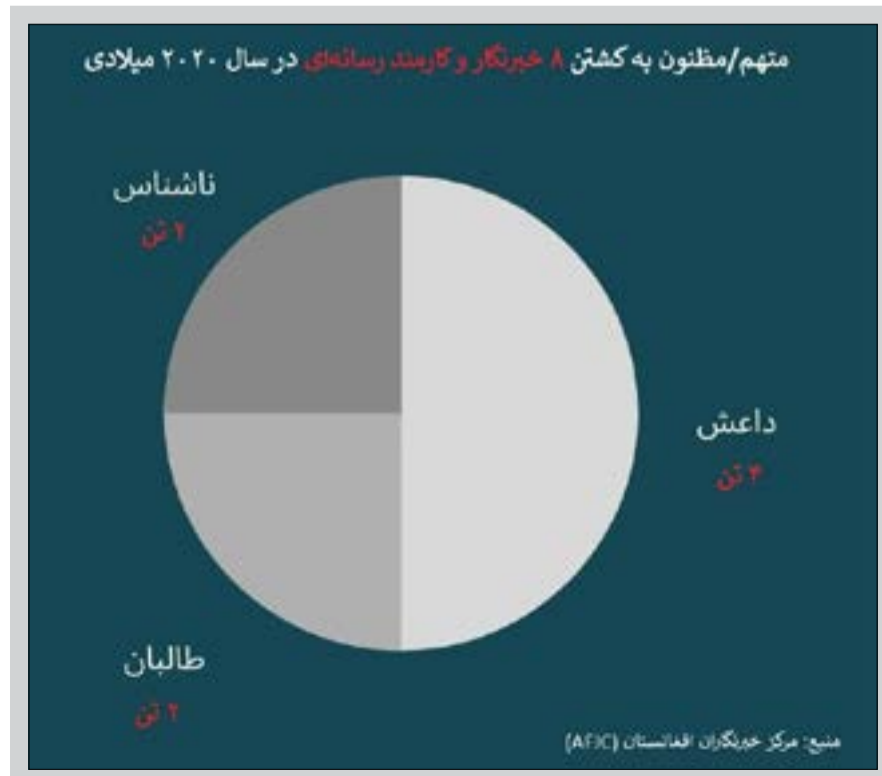
آقای زهیر در بخشی از صحبت هایش از شورای عالی مصالحه ملی، هیأت مذاکره کننده جمهوری اسلامی افغانستان و وزارت دولت در امور صلح خواست که تأمین امنیت و مصونیت جامعه رسانه ای و خبرنگاران را در اولویت آجدای مذاکرات صلح قرار دهند.

او همچنان گفت: «تامه ی دادخواهانه ای را از طریق وزارت امور خارجه به نمایندگی سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) و اتحادیه ی اروپا ارسال کردیم و از این دو مرجع بین المللی در افغانستان می خواهیم که بر طرف مقابل، گروه های هراس افکن و تروریستی که در عقب این قضایا قرار دارند، از طریق مجاری ای که خود می دانند، فشار وارد کنند و از ابزارهای ممکن برای مصون شدن فضا برای خبرنگاران کار بگیرند.»

همزمان با آن گزارش سالانه مرکز خبرنگاران افغانستان نشان می دهد که رقم قربانیان جامعه ی رسانه ای نسبت به سال گذشته میلادی افزایش یافته است. این مرکز گفته است که قضایای خشونت علیه خبرنگاران و رسانه ها نسبت به سال ۲۰۱۹ میلادی در سال ۲۰۲۰ یک مورد بیشتر بوده است.

مرکز خبرنگاران افغانستان گزارش سالانه ی خود را روز گذشته منتشر کرد و در آن گفته است که در سال ۲۰۲۰ میلادی نزدیک به ۱۱۲ قضیه ی خشونت علیه خبرنگاران و کارمندان رسانه ای به وقوع پیوسته است. این قضایا شامل مواردی قتل یا زخمی شدن کارمندان رسانه ها، خشونت های فیزیکی، توهین، تحقیر، تهدید و ارباب و یا حملات و اعمال خراب کارانه بوده است.

در سال ۲۰۲۰ میلادی هشت کارمند رسانه ای و خبرنگار به شمول دو مجری، دو گزارشگر، یک تصویربردار و یک کارمند تخنیک جان باخته اند. صفر محمد اتل مجری رادیو سمون در هلمند، احمد خان نوید مجری رادیو صدای غور در فیروزکوه،

گزارش

است. به گفته‌ی آن‌ها، همچنان در سند بودجه سال مالی ۱۴۰۰ برای برخی ولایت‌ها هیچ پروژه‌ای در نظر گرفته نشده است. محمدعلی اخلاقی، نماینده غزنی می‌گوید که در سند بودجه تذکر رفته که در ۱۷ ولایت با مردم مشوره و برخی پروژه‌ها شامل سند بودجه شده است، اما ولایت غزنی فراموش شده است. مهدی راسخ، نماینده میدان وردک می‌گوید پروژه‌هایی که سال گذشته تصویب شده بود، لغو شده است: «مردم از ما می‌پرسند که بر کدام مبنا این پروژه‌ها لغو و پروژه‌های جدید در بودجه گرفته شده است.»

اما عبدالجیب زدران، معین مالی و اداری وزارت مالیه در نور تصویری ارسالی به رسانه‌ها می‌گوید که توازن در بودجه ولایت‌ها در نظر گرفته شده و متفاوت‌تر از سال‌های قبل است. آقای زدران می‌افزاید که پروژه‌های انکشافی با مشوره مردم در ۱۷ ولایت انتخاب شده و پروژه‌هایی تطبیق می‌شود که از سوی مردم پیشنهاد شده و مطابق به ضرورت مردم باشد. به گفته‌ی او، سلسله مشوره با مردم در ولایت‌های باقی‌مانده ادامه دارد تا خواست‌ها، ضرورت‌ها و اولویت‌های مردم در سند بودجه در نظر گرفته شود.

ناصر تیموری در این خصوص می‌گوید که وزارت مالیه سال گذشته نیز ادعا کرده بود که برای انتخاب پروژه‌ها با مردم مشوره شده است، اما در عمل هیچ پروژه‌ای که مردم پیشنهاد کرده بودند، شامل سند بودجه نشده بود. تیموری می‌افزاید که دیدبان شفافیت در جریان این مسأله بود و وقتی از وزارت مالیه پرسید از کل پروژه‌های که از سوی مردم پیشنهاد شده است، ۱۰ تا را نشان دهید که در سند بودجه شامل شده بود باشد، اما نشان داده نتوانست و پاسخی نداشت.

به گفته‌ی او، خوب است که برای انتخابات پروژه‌ها با مردم مشوره شود، اما نباید به مردم توهین کرد چون وقتی نظر مردم را می‌گیرید باید توانایی داشته باشید که پروژه‌های پیشنهادی آن‌ها را شامل بودجه کنید.

دلایل ۱۷ گانه مجلس و نواقص بودجه

اختصاص بودجه زیاد به اداره عملیاتی و حمایتی انکشاف ملی ریاست‌جمهوری و اداراتی که از سوی مجلس نمایندگان تصویب نشده است؛ حذف برنامه راه‌سازی روستایی از وزارت انکشاف دهات و انتقال آن به وزارت فواید عامه؛ حذف پروژه‌های ولایتی و ضمیمه از سند بودجه؛ افزایش بودجه شماری از کدهای احتیاطی؛ موجودیت اداراتی در سند بودجه که توسط هم‌زمان ناصر تیموری می‌گوید که متوازن کردن بودجه بسیار ساده و تقسیم بودجه با در نظر داشت نفوس و سطح انکشاف ولایت‌ها دو معیار اساسی متوازن کردن بودجه است. به گفته‌ی او، هرچند سخت است که همه‌ساله بودجه براساس این دو معیار تهیه شود، اما می‌تواند با تهیه بودجه چندساله مسأله توازن را لحاظ کرد: «رییس‌جمهور غنی گفته بود که بودجه پنج‌ساله تهیه می‌کنیم، اما هیچ وقت عملی نشد.»

رد سند بودجه از سوی مجلس؛ آیا بودجه سال ۱۴۰۰ متوازن و عادلانه خواهد شد؟

عصمت‌الله سروش

گزارشگر

هرچند نمایندگان تأکید دارند که بودجه باید متوازن شود، اما سوال این است که با توجه به آغاز سال مالی ۱۴۰۰، امکان دارد که بودجه به‌صورت جدی اصلاح و متوازن شود؟

ناصر تیموری، مسئول بخش دادخواهی دیدبان شفافیت افغانستان در صحبت با اطلاعات روز می‌گوید که برای حکومت حالا امکان ندارد که بتواند کل بودجه را اصلاح کند، چون تهیه سند بودجه به لحاظ تخنیکی و بروکراسی اداری زمان‌گیر است. تهیه سند بودجه در کل شش ماه زمان می‌گیرد، اما سه ماه به‌صورت متمرکز و فشرده روی آن کار می‌شود. آقای تیموری می‌افزاید که موضوع نامتوازن بودن بودجه در سال‌های گذشته نیز مطرح شده بود، اما حکومت هیچ معیار و میکائیزی برای متوازن کردن آن ندارد، بلکه بودجه بیشتر براساس چانه‌زنی‌های سیاسی تهیه می‌شود.

هم‌زمان ناصر تیموری می‌گوید که متوازن کردن بودجه بسیار ساده و تقسیم بودجه با در نظر داشت نفوس و سطح انکشاف ولایت‌ها دو معیار اساسی متوازن کردن بودجه است. به گفته‌ی او، هرچند سخت است که همه‌ساله بودجه براساس این دو معیار تهیه شود، اما می‌تواند با تهیه بودجه چندساله مسأله توازن را لحاظ کرد: «رییس‌جمهور غنی گفته بود که بودجه پنج‌ساله تهیه می‌کنیم، اما هیچ وقت عملی نشد.»

حذف «پروژه‌های نمایندگان» یا ضمیمه بودجه از سند بودجه ملی

حذف پروژه‌های ولایتی یا ضمیمه بودجه از سوی حکومت یکی از دلایل رد سند بودجه از سوی مجلس است. در سال‌های گذشته نمایندگان پروژه‌هایی را در ضمیمه شامل بودجه ملی می‌کردند، اما به دستور رییس‌جمهور ضمیمه بودجه از سند بودجه ملی سال ۱۴۰۰ حذف شده است. این موضوع انتقاد شدید نمایندگان را در پی داشته و برخی آنان می‌گویند تا زمانی که ضمیمه در بودجه شامل نشود، مجلس بودجه ملی را تأیید نخواهد کرد. برخی از نمایندگان می‌گویند پروژه‌های که از سوی آن‌ها شامل ضمیمه بودجه می‌شوند، پروژه‌های شخصی آن‌ها نیست بلکه پروژه‌های مردم است که براساس خواست‌ها آن‌ها وارد سند بودجه شود.

مسئول بخش دادخواهی دیدبان شفافیت می‌گوید که نمایندگان مجلس در راستای متوازن ساختن بودجه صادق نیستند و روی این داعیه پایبند نخواهند ماند. به گفته‌ی او، در یازده سال گذشته نامتوازن بودن بودجه از سوی نمایندگان مطرح شده، اما هیچ سالی منتج به متوازن شدن بودجه نشده است، بلکه نمایندگان بعد از رد بودجه وارد چانه‌زنی با وزارت مالیه و حکومت می‌شود و پس از برخی معاملات پشت پرده، بودجه را با تغییرات اندک دوباره تصویب می‌کنند: «تجربه ده سال گذشته نشان می‌دهد که اسامال نیز بودجه به‌صورت جدی اصلاح نخواهد شد و با تغییرات اندک تصویب مجلس را خواهد گرفت.»

ناصر تیموری می‌گوید که ضمیمه بودجه یا پروژه‌های ولایتی در واقع پروژه‌های نمایندگان است. در سال‌های گذشته وقتی بودجه از سوی مجلس رد می‌شد، وزارت مالیه چون توانایی تغییرات جدی را نداشت، یک ضمیمه را شامل آن کرد و بعد از گذشت سال‌ها به یک بودجه دیگر تبدیل شد که منابع مالی نداشت و به‌شکل صوری در بودجه شامل می‌شد: «نمایندگانی که زور داشتند در جریان سال برای پروژه‌های خود منابع مالی پیدا می‌کردند، اما نمایندگانی که زور نداشتند، نمی‌توانستند. نمایندگان نمی‌توانند در اصل بودجه تغییرات بیاورند و آن را مدیریت کنند، در حال حاضر کل بحث نمایندگان متمرکز شده روی ضمیمه بودجه.»

انتقاد از ندادن پروژه به برخی ولایت‌ها

نمایندگان مجلس از ولایت‌های مختلف می‌گویند برخی پروژه‌های که سروی و طراحی شده و حتا در مرحله تدارکاتی رسیده است، به دستور رییس‌جمهور از سند بودجه حذف شده

عصمت‌الله سروش

گزارشگر

مجلس نمایندگان در نشست روز چهارشنبه، ۱۰ جدی طرح سند بودجه سال مالی ۱۴۰۰ را با ارائه دلایل هفده‌گانه و نامتوازن و ناعادلانه خواندن آن، رد کرد و از حکومت خواست که سند بودجه را به‌صورت جدی بازنگری و اصلاح کند. اما آنچه تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد و آگاهان امور می‌گویند بودجه سال آینده متوازن و عادلانه نخواهد شد و در نهایت طرح فعلی بودجه با تغییراتی اندک از سوی مجلس نمایندگان تصویب خواهد شد.

تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد که پس از فرستادن طرح بودجه از سوی حکومت به مجلس نمایندگان، بودجه عمدتاً به‌دلیل نامتوازن خوانده‌شدن از سوی نمایندگان رد می‌شد، اما بعداً با اندکی تغییرات و افزودن برخی پروژه‌ها از سوی نمایندگان در آن، زیر نام «پروژه‌های ولایتی یا ضمیمه بودجه» دوباره تصویب می‌شد. همچنان دیدبان شفافیت افغانستان می‌گوید امکان ندارد که نواقص و خلاهای سند بودجه سال مالی ۱۴۰۰ به‌صورت جدی اصلاح شود و مسأله توازن و عدالت در آن در نظر گرفته شود، چون نه حکومت و نه نمایندگان در این امر جدی و صادق نیستند.

میررحمان رحمانی، رییس مجلس نمایندگان پس از رد سند بودجه در اعلامیه‌ای گفت که نمایندگان عدم توازن در سند بودجه سال مالی ۱۴۰۰ را غیرقابل پذیرش می‌خوانند و از نبود عدالت در آن انتقاد می‌کنند که نیاز است سند بودجه به‌صورت جدی از سوی حکومت بازنگری شود.

وزارت مالیه در واکنش به رد سند بودجه می‌گوید مجلس نمایندگان صلاحیت دارد که سند بودجه را رد یا تأیید کند، اما خواست حکومت این است که وقتی سند بودجه بار دوم ارائه می‌شود، هرچه زودتر از سوی مجلس تأیید شود تا حکومت بتواند پرداخت معاشات کارمندان دولتی و پروژه‌های انکشافی را که روی زندگی مردم تأثیر دارد، عملی کند.

اکنون میرافغان صافی، رییس کمیسیون مالی و بودجه مجلس نمایندگان در صحبت با اطلاعات روز می‌گوید که مجلس از وزارت مالیه و در کل حکومت توقع دارد که نواقص و مشکلات سند بودجه را اصلاح و دوباره به مجلس بفرستد. آقای صافی در نشست مجلس گفته بود که اگر حکومت سند بودجه را به‌صورت جدی اصلاح نکند بارها از سوی مجلس رد خواهد شد و در نهایت اگر بازهم قناعت‌بخش نبود، خود نمایندگان در آن اصلاحاتی را اعمال و تصویب می‌کنند.

امکان اصلاح جدی و متوازن کردن بودجه

افزون به ارائه ۱۷ دلیل از سوی کمیسیون مالی و بودجه مجلس برای رد سند بودجه ملی، بیشتر نمایندگان مجلس در صحبت‌هایشان طرح سند بودجه سال ۱۴۰۰ را نامتوازن و ناعادلانه خواندند. میررحمان رحمانی، رییس مجلس گفت که عدم توازن در بودجه ملی خلاف قانون اساسی است و ضمن این‌که این مسأله تبعیض آشکار است، مشکلات گوناگون را در سطح واحدهای اداری ایجاد خواهد کرد.

گل‌احمد نورزاد، نماینده نیمروز در مجلس گفت که طرح بودجه ۱۴۰۰ غیرعادلانه است و در آن انکشاف متوازن اصلاً در نظر گرفته نشده است: «ولایت‌های محروم در محرومیت قرار دارد. تأیید مسوده بودجه جفا در حق مردم افغانستان است. از تمام نمایندگان می‌خواهم که بودجه را رد کنند تا وزارت مالیه در آن اصلاحات بیاورد و عدالت را در آن در نظر بگیرد.»

محمدعلی اخلاقی، نماینده غزنی با انتقاد از کاهش بودجه انکشافی در سند بودجه ملی گفت که بودجه انکشافی غیرمتوازن و ناعادلانه است. غلام‌حسین ناصری، نماینده کابل گفت که نمایندگان وقتی در مورد بودجه صحبت می‌کنند، منظور بودجه انکشافی است، نه بودجه عادی چون کشور را که می‌سازد بودجه انکشافی می‌سازد.

نبوده باشند که آنچه با طالبان به معامله می‌گذارند، دموکراسی، حقوق بشر و حقوق اساسی شهروندان افغانستان است. با همه این‌ها، امریکایی‌ها با دور زدن مردم و حکومت افغانستان با این گروه به توافق رسیدند.

مذاکرات فعلی بین طالبان و حکومت نیز بر سر اشتراک دادن این گروه در قدرت نیست، برعکس، مسأله اصلی این است که طالبان تا چه حد حاضرند طرف‌های دیگر (حکومت/مردم) را در قدرت شریک دهند. این نیز نکته‌ای است که هم امریکایی‌ها و هم دولت افغانستان به آن واقف بوده‌اند.

بنابراین، اشرف غنی صرفاً با پذیرش ایده گفت‌وگو با طالبان سند سقوط حکومت خود را امضا کرد. چرا که هم دولت افغانستان و هم جامعه جهانی و امریکا به خوبی به این نکته واقف بوده‌اند که ناممکن است طالبان را در مذاکرات خود قانع کنند که حکومت اشرف غنی را بپذیرند. به‌جای آن، این بازیگران خارجی و داخلی بودند که پذیرفتند حکومت مشروع افغانستان (هرچند در انتخاباتی برتلقب) ساقط شود و جای آن را یک حکومت موقت و یا ساختار مشابهی بگیرد که طالبان آن را بپذیرند.

بنابراین، لغاضی‌های خوشبینانه مقامات خارجی و داخلی درباره افغانستان این واقعیت را عوض نمی‌کند که برآیند مذاکره موفق با طالبان، موافق باشیم یا نه، سقوط حکومت فعلی افغانستان است. به همان ترتیب، لغاضی‌های مقامات خارجی و داخلی این حقیقت را نیز تغییر نمی‌دهد که طالبان در درازمدت به دنبال برقراری امارت اسلامی هستند؛ نظامی که بر قرائت خشک و سختگیرانه از قوانین شرعی استوار است. طالبان، به‌عنوان یک گروه شبه‌نظامی/تروریستی هیچ ایده و برنامه مدنی برای افغانستان ندارند و صلح با این گروه صرفاً با ذبح دموکراسی، حقوق بشر و حقوق شهروندی مردم افغانستان به دست خواهد آمد.

با همه این‌ها، این تصور که طالبان خواهند توانست بی‌هیچ چالشی نظام ارباب و وحشت خود را بار دیگر بر افغانستان حاکم کنند، ساده‌دلانه است.

افغانستان امروز با سال‌های پایانی دهه‌ی نود به‌شدت متفاوت است. بخش اعظم جمعیت افغانستان را نسل جدیدی شکل می‌دهد که تجربه زندگی زیر سلطه طالبان را نداشته‌اند؛ نسل جوانی که با اینترنت و دسترسی به معلومات و ارتباطات بزرگ شده‌اند. افغانستان بیش از هر زمان دیگری در تاریخ خود شهروندانی تحصیل کرده در داخل و خارج دارد که یک شبکه جهانی از شهروندانی را تشکیل داده‌اند که روز و شب بی‌هیچ واسطه‌ای با هم در تماسند. تنها راه طالبان برای حاکمیت امراتی شبیه سال‌های پایانی دهه نود، سوق دادن فیزیکی این کشور به همان دوران تاریک است؛ کشوری فاقد امکان تماس با بیرون، بدون اینترنت.

اما حتا طالبان هم حالا می‌دانند که چنان کاری ممکن نیست؛ بنابراین، به جای آن سعی خواهند کرد به اعمال محدودیت‌هایی شبیه آنچه جمهوری اسلامی ایران بر شهروندانش وضع می‌کند، رو آورند. هرچند تجربه رژیم ایران نشان داده که این نوع محدودیت‌ها تا حدی موثر است.

مسأله دیگر، که طالبان ناچارند در محاسبه خود در نظر بگیرند وجود پایگاه‌های قومی است که پتانسیل آغاز دور دیگری از منازعات را دارد؛ اخیراً اسماعیل‌خان و عطامحمد نور هشدار داده‌اند که در صورت لزوم «وضعیت را مدیریت خواهند کرد.»

با در نظر داشت همه این مولفه‌ها، می‌توان خوشبین بود که موفقیت مذاکرات صلح تحولی عمده در تاریخ چهل سال جنگ افغانستان ایجاد خواهد کرد و ممکن است بخش بزرگی از خشونت‌های جاری را توقف دهد. هرچند به این معنا نیز هست که راه طولانی‌تری برای دستیابی به صلح واقعی و رفاه پیش روی افغانستان است. با همه این‌ها، دستیابی به صلح و عدالت واقعی و پیشرفت اجتماعی و اقتصادی فقط زمانی ممکن خواهد شد که نسل جدید شهروندان تنوع قومی، فرهنگی و زبانی را غنای جامعه ببینند و از باورها و ایده‌هایی که برتری‌جویی قومی را ترویج می‌کند، فاصله بگیرند.

تاریخ افغانستان نشان داده که هویت ملی از راه هژمونی و یکسان‌سازی و سلطه قومی به‌دست نمی‌آید. هویت ملی آیینی‌ای باید باشد که همه شهروندان، به‌ویژه اقلیت‌های قومی و دینی در آن تصویری واقعی از خود و فرهنگ و تاریخ و ارزش‌هایشان را ببینند.

اعدام سه زندانی سنی‌مذهب در مشهد؛ پنج زندانی دیگر در خطر اعدام

نام‌های فرهاد شاکری، عیسی عیدمحمدی، تاج‌محمد خرمالی، حکیم عظیم گرگیج و عبدالرحمن گرگیج نیز با اتهامات مشابه به اعدام محکوم شده‌اند ولی از سرنوشت نهایی پرونده آنها گزارشی منتشر نشده است. گروه حزب الفرقان در حد فاصل سال‌های ۷۱ تا ۹۳ در استان‌های سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی فعالیت داشت و حکومت ایران این گروه را «تروریستی» می‌داند. بر اساس گزارش‌های منتشره، «گروه همبستگی ملی اهل سنت ایران» نیز در حد فاصل سال‌های ۷۱ تا ۷۶ فعالیت داشته است.

اطلاعات روز: حکم اعدام سه زندانی اهل سنت که به اتهام «بغی از طریق عضویت در گروه سلفی حزب الفرقان و عضویت در جبهه همبستگی ملی اهل سنت ایران» به اعدام محکوم شده بودند، اجرا شد. به گزارش خبرگزاری هرانا، اجرای حکم اعدام «حمید راست‌بالا، کبیر سعادت جهانی و محمدعلی آرایش» به صورت ناگهانی بوده و «خانواده آنان از ملاقات آخر محروم بوده‌اند».

طبق این گزارش، این سه زندانی صبح روز پنجشنبه ۱۱ جدی در زندان وکیل‌آباد مشهد اعدام شده‌اند. این سه نفر سال ۹۴ توسط وزارت اطلاعات بازداشت شدند و سال ۹۸ حکم اعدام آنها صادر شد، ولی خبر صدور احکام آنها مردادماه امسال و پس از تایید احکام اعدام در دیوان عالی کشور رسانه‌ای شد. به نقل از رادیو فردا، در این پرونده، پنج متهم دیگر به

کرونا در فرانسه؛ بیش از ۲۵۰۰ نفر با شرکت در مراسمی تفریحی محدودیت‌ها را نقض کردند

خشونت آمیز بسیاری از شرکت کنندگان روبرو شده است. برخی از شرکت کنندگان گفته‌اند که امیدوارند تا سه شنبه بتوانند در این محل باشند. یکی از شرکت کنندگان به خبرگزاری فرانسه گفته که تنها تعداد بسیار کمی از افراد فاصله اجتماعی را رعایت کرده بودند.

برخی از شرکت کنندگان هم گفته‌اند که قصد دارند تا فردا در این محل بمانند. تعدادی دیگر هم امیدوارند که تا سه‌شنبه همچنان در این مکان باشند.

در اواخر روز گذشته، ژرالد درمنین، وزیر کشور فرانسه برای بحث و گفتگو درباره این مراسم نشستی اضطراری برگزار کرد. او گفته که تمامی خروجی‌های تردد خودروها مسدود شده و پلیس به بیش از ۲۰۰ نفر اخطار داده است.

فرانسه پیش از آغاز سال نو قوانین شدیدی را برای مقابله با همه‌گیری ویروس کرونا به اجرا گذاشت از جمله منع تردد از ساعت ۸ شب تا ۶ صبح.

همزمان با آغاز سال جدید، بیش از ۱۰۰ هزار نیروی پلیس برای اجرای مقررات منع تردد و جلوگیری از برپایی هر گونه مراسمی به سراسر کشور اعزام شدند.

به نیروهای پلیس دستور داده شده به محض اطلاع از مهمانی‌های زیرزمینی، شرکت کنندگان را جریمه و برگزار کنندگان را شناسایی کنند.

در فرانسه شمار مبتلایان به ویروس کرونا بیش از ۲۶ میلیون نفر و آمار مرگ و میر هم ۶۴ هزار و ۸۹۲ نفر گزارش شده است.

اطلاعات روز: در فرانسه بیش از ۲۵۰۰ نفر در مراسمی تفریحی که غیرقانونی برگزار شده بود، شرکت کردند. این در حالی است که این کشور همچنان در حال مقابله با همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ است.

این مراسم موسیقی و رقص در انباری در نزدیکی شهر رن در بریتانی از دو روز پیش شروع شده و همچنان ادامه دارد.

به گفته پلیس، شماری از شرکت کنندگان در این مراسم از کشورهای بریتانیا و اسپانیا هستند.

به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، شرکت کنندگان این مراسم با پلیس درگیر شدند، یک اتومبیل را آتش زدند و اشیایی را به سوی نیروهای پلیس پرتاب کردند. دست کم سه پلیس در این درگیری‌ها مجروح شده‌اند.

در بیانیه مقامات محلی گفته شده که پلیس تلاش کرده تا «مانع برگزاری این گردهمایی شود، اما با برخورد

تولید نفت روسیه برای اولین بار در ۱۲ سال گذشته کاهش یافت

میلادی (۲۰۲۰) تقاضای جهانی نفت به شدت کاهش یافت و قیمت این کالا افت کرد؛ از همین رو بسیاری از شرکت‌های نفتی مجبور شدند یا تولید را متوقف کنند و یا حجم تولید را کاهش دهند.

با گسترش بیماری بسیاری از واحدهای صنعتی محدود شدند یا بطور کلی فعالیتهای خود را متوقف کردند؛ بسته شدن مرز کشورها هم توقف سفرهای هوایی را در بر داشت که بطور کلی بر تقاضای بازار نفت تاثیرگذار بوده است.

چین البته در زمان کاهش قیمت نفت اقدام به خرید نفت ارزان قیمت و ذخیره سازی آن کرد.

است؛ انتظار می‌رود روسیه تولید خود را از ابتدای امسال ۱۲۵ هزار بشکه در روز افزایش دهد. الکساندر نوک، معاون نخست وزیر روسیه گفته است کشورش حامی افزایش تدریجی تولید (۵۰۰ هزار بشکه دیگر از ماه فوریه) است.

اوپک پلاس که در سال ۲۰۱۶ به منظور جلوگیری از روند نزولی بهای نفت تشکیل شد، پس از شیوع کرونا و کاهش فعالیت اقتصاد جهانی و در نتیجه، پائین آمدن تقاضا برای نفت، در ماه آوریل تولید خود را کاهش داد.

با شیوع جهانی کووید ۱۹ از ابتدای سال گذشته

از آن (در سال ۲۰۱۹) تولید نفت این کشور ۲۵/۱۱ میلیون بشکه در روز بود.

به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، البته با اتفاقات بازار نفت و کاهش سطح تقاضای جهانی این افت قابل انتظار بود.

از ماه آوریل سال گذشته، روسیه همراه سایر تولیدکنندگان بزرگ نفتی (ملقب به اوپک پلاس) بطور داوطلبانه بیش از ۲ میلیون بشکه در روز از تولید نفت خود کاست؛ هدف از این اقدام تثبیت قیمت‌ها در بازار بی‌مشتري نفت بود.

بر اساس توافق اخیر اوپک پلاس، از ابتدای سال جاری میلادی روزانه ۵۰۰ هزار بشکه بر تولید افزوده شده

اطلاعات روز: بر اساس آمارهای رسمی ارائه شده توسط وزارت انرژی روسیه، تولید نفت این کشور در سال گذشته میلادی (۲۰۲۰) برای اولین بار از سال ۲۰۰۸ کاهش داشته است.

این آمار همچنین می‌گوید با توافق تولیدکنندگان بزرگ نفتی برای کاهش تولید و پائین آمدن تقاضای این کالا در جهان به دلیل شیوع کووید ۱۹، روسیه در سال گذشته میلادی شاهد کمترین میزان تولید نفت از سال ۲۰۱۱ بود.

در سال ۲۰۲۰ سطح تولید نفت روسیه به حدود ۲۷/۱۰ میلیون بشکه در روز رسید؛ یک سال پیش

ده درصد از جمعیت اسرائیل پیش از همه کشورها در برابر کرونا واکسینه شد

فایزر و مدرنا تلفنی سخن گفته تا در مورد دریافت واکسن‌ها تضمین بگیرد.

با وجود سرعت واکسیناسیون، دور سوم از محدودیت‌های تردد و کسب و کار در اسرائیل وارد دومین هفته خود شده و شمار مبتلایان در روزهای اخیر افزایش یافته است.

در یک سال اخیر حدود ۴۳۰ هزار اسرائیلی مبتلا به کرونا شده و بیش از ۳۳۵۰ نفر نیز جان داده‌اند.

رسانه‌های جهانی در شبانه‌روز اخیر به بررسی «راز» دستاورد جهانی اسرائیل در واکسینه کردن درصد چشمگیری از مردم خود و مقایسه آن با کشورهایی مانند آمریکا پرداخته‌اند.

در مقابل جو بایدن، رئیس جمهوری منتخب آمریکا، و آنتونی فائوچی، رئیس موسسه ملی آلرژی و بیماری‌های عفونی آمریکا، در روزهای اخیر از سرعت کم واکسیناسیون در آمریکا ابراز سرخوردگی کرده‌اند.

نیویورک تایمز روز جمعه نوشت که جدید، سرعت و جزئیات اقدام قاطع اسرائیل در واکسینه کردن مردم خود، می‌تواند الگویی برای همه کشورها، از جمله آمریکا، باشد.

از سوی دیگر، روزنامه بریتانیایی گاردین، جمعه یادآوری کرد که نظر به درهم تنیده بودن زندگی اسرائیلی‌ها و فلسطینیان، و کار روزانه ده‌ها هزار فلسطینی در اسرائیل و یهودی‌نشین‌های کرانه باختری، تا زمانی که فلسطینیان واکسینه نشوند، دستاورد اسرائیل در واکسینه کردن درصد چشمگیری از مردم خود، ناقص خواهد بود.

تشکیلات خودگردانی هنوز واکسنی برای آغاز واکسیناسیون ساکنان سرزمین‌های فلسطینی دریافت نکرده است.

تاکنون تنها واکسن شرکت فایزر برای واکسینه اسرائیلی‌ها به کار رفته است. این کشور زودتر از بسیاری از کشورهای دیگر، سفارش خرید واکسن‌های فایزر، مدرنا، آکسترازنکا و چند شرکت دیگر را ارائه کرده بود.

به گفته برخی از مقامات اسرائیلی، شمار واکسن‌های دریافتی این کشور «محرمانه» است تا کشورهای دیگر «حسادت نکنند».

بنیامین نتانیاهو گفته است که شخصا ۱۳ بار با روسای

اسرائیل سریع‌تر از هر کشور دیگری است.

جدول داده‌های دانشگاه آکسفورد که واکسیناسیون کشورها را رصد می‌کند، با به‌روز کردن آهنگ تند اسرائیل در واکسیناسیون، برتری این کشور را نسبت به آمریکا، بریتانیا، چین، کانادا و سایر کشورها نشان می‌دهد.

همزمان شبکه ۱۲ تلویزیون اسرائیل اعلام کرد که بیش از یک میلیون دوز واکسن شرکت آمریکایی مدرنا نیز، سه ماه زودتر از موعد مقرر، به اسرائیل رسیده است.

اطلاعات روز: اسرائیل روز جمعه اعلام کرد که در ۱۲ روز نخست از اجرای برنامه واکسیناسیون برای مقابله با ویروس کرونا، بیش از ده درصد از جمعیت خود را واکسینه کرده است.

شمار اسرائیلی‌هایی که از آغاز این طرح سراسری از روز ۳۰ قوس تا روز جمعه، ۱۲ جدی، واکسینه شدند، از مرز یک میلیون تن گذشت؛ این رقم ده درصد از جمعیت ۹ میلیون و ۳۰۰ هزار نفری اسرائیل است.

نخست وزیر اسرائیل روز جمعه با حضور در یک مرکز واکسیناسیون در شهر ام‌الفحم در شمال اسرائیل گفت با واکسینه شدن آقای جبارین، یک شهروند عرب، اسرائیل رقم یک میلیون شهروند واکسینه خود را پشت سر گذاشت.

به گزارش رادی. فردا، بنیامین نتانیاهو پیش‌بینی کرده که اسرائیل نخستین کشوری باشد که تا چند هفته دیگر «پایان کرونا» در آن جشن گرفته شود.

با عبور افراد واکسینه شده از مرز یک میلیون تن نیز، واکسیناسیون سایر شهروندان با سرعت ۱۵۰ هزار تن در هر شبانه‌روز کماکان ادامه یافته و ارزیابی شده شمار افراد

واکسن‌زده، در روزهای آینده به دو میلیون تن نیز برسد.

در روزهای گذشته، کادر درمان، شهروندان بالای ۶۰ سال و افرادی که بیماری‌های زمینه‌ای دارند، واکسن گرفتند اما اکثر شهروندان در سنین دیگر نیز که بدون نوبت به مراکز واکسیناسیون مراجعه کرده‌اند، واکسینه شده‌اند.

بدین ترتیب اسرائیل با فاصله‌ای چشمگیر از سایر کشورهای جهان، در صدر فهرست کشورهایی قرار گرفت که برنامه واکسینه کردن را آغاز کرده‌اند. اما سرعت این طرح در

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی zaki.daryabi2@gmail.com

سردبیر چاپی: م.علی جاوید مالکی ۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶

سردبیر آنلاین: الیاس نواندیش

گزارش‌گران و خبرنگاران: ایوذر ملک‌نژاد، جلیل رونق، خادم‌حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی

مترجم: جلیل پژواک

ویراستار: شیرمهریار

صفحه آرا: رضا مظفری

ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جویا

شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ - mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com

ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com

توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲ شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۰۱۸۷

خبرهای کوتاه

لمپارد:

گلزنی‌های تیمو ورنر شروع خواهد شد

فرانک لمپارد سرمربی چلسی با حمایت قاطع از تیمو ورنر از او به عنوان مهاجمی بزرگ یاد کرد و گفت مطمئن است گلزنی‌های ستاره آلمانی شروع خواهد شد.

با اینکه تیمو ورنر ستاره آلمانی خط حمله چلسی مدتی است به دلیل ناکامی اش در مقابل دروازه حریف و برآورده نکردن انتظارات در استمفوردبریج با انتقادات زیادی مواجه شده است ولی سرمربی او فرانک لمپارد به حمایت قاطع از ستاره اش پرداخت و با توصیف ورنر به عنوان یک مهاجم بزرگ گفت اطمینان دارد که روند گلزنی های او آغاز خواهد شد.

لمپارد با اشاره به اینکه تیمو ورنر یازده بازی است که برای چلسی گلزنی نکرده بخشی از تقصیر این ناکامی در گلزنی را ناشی از عملکرد دیگر بازیکنان دانست و گفت دیگر بازیکنان چلسی هم نتوانسته اند شرایط را به گونه ای فراهم کنند که تیمو ورنر بتواند وظیفه خود را به خوبی اجرا کند.

فرانک لمپارد که در آستانه بازی با منچستر سیتی صحبت می کرد در پاسخ به سوالها درباره عملکرد تیمو ورنر گفت: «من معتقدم خصوصیات تیمو در زمان ضدحمله خیلی می تواند به تیم کمک کند ولی ما در بازی مقابل سیتی به ویژگی های زیادی نیاز داریم، چه در کار با توپ و چه در حرکات بدون توپ».

سرمربی چلسی در ادامه صحبت‌هایش درباره ورنر گفت: «ورنر در ضدحمله ها همیشه یک اسلحه موثر و یک بازیکن بزرگ است و من شک ندارم که او برای ما درخشان کار خواهد کرد تیمو باهوش است و شم گلزنی دارد. من شک ندارم که روند گلزنی های او به زودی شروع خواهد شد».

کلوپ:

به هر تصمیم احترام می گذاریم ولی بهتر است لیگ تعطیل نشود

سرمربی لیورپول ابراز امیدواری کرد لیگ برتر انگلیس همچنان ادامه داشته باشد. به نقل از ساکرن، مسئولان لیگ برتر اعلام کردند «اطمینان کامل» دارند که علی رغم تشدید موارد مثبت COVID-19 که منجر به تعویق چند بازی شده است، فصل ۲۱-۲۰۲۰ طبق برنامه پیش بینی شده ادامه خواهد یافت.

یورگن کلوپ سرمربی لیورپول گفت: همه می دانستیم موج دوم در زمستان رخ می دهد و برای این منظور آماده بودیم. نزدیک کریسمس بود و جمع های خانوادگی زیاد بوده و به هر حال فوتبال نیز از این جمع استثنا نیست. ما تمام اقدامات مورد نیاز را انجام دادیم تا جلوی ابتلای بازیکنان را بگیریم و به هر تصمیمی نیز احترام می گذاریم. خیلی از مردم بازی های لیگ برتر را می بینند و دوست دارند بازیها ادامه داشته باشد و بهتر است این رقابت ها همچنان ادامه داشته باشد تا موارد ابتلا به کرونا کاهش یابد.

لیورپول و منچستر یونایتد با ۳۳ امتیاز و به دلیل تفاضل گل در رده های اول و دوم لیگ برتر قرار دارند.

۸ بازیکنی که در سال ۲۰۲۰ نامیدکننده ظاهر شدند

او حتی در دومین فرصتش هم نتوانست در حد انتظار عمل کند.

گریستین اریکسن (اینتر)

بازیکن دانمارکی زمانی که قراردادش با تاتنهام به پایان رسید و می خواست این تیم را ترک کند پیشنهادهای داشت اما زود تصمیم گرفت و در زمستان اینتر را برگزید. پس از ۱۲ ماه از فروش این بازیکن صحبت می شود و هم چنین رابطه بدی که با آنتونیو کونته سرمربی دارد.

هری مگوایر (منچستر یونایتد)

گران ترین مدافع تاریخ ممکن است روزهای بدتری را هم تجربه کند. مدافع شیاطین

فهرست قرار بگیرد. آمار بازیکن پیشین اتلتیکومادرید در همه زمینه ها بد نبود و نمی توان منکر تعهدش شد اما نه مهاجم فرانسوی در بهترین سطح خود ظاهر شد و نه تیمش.

لوکا بوویچ (رئال مادرید)

وضعیت مهاجم بوسنیایی از هازارد هم بدتر بود. او تقریباً تمام بدترین ها را از زمان حضورش در پایتخت اسپانیا تجربه کرد. از قرنطینه خارج شد و به همین خاطر با هشدار جدی روبه رو شد. سپس به ویروس کرونا مبتلا شد و در قرنطینه ماند اما نتوانست در زمین هم کاری انجام دهد.

سولسشر:

مانعی برای پیوستن دیالو به منچستر نیست

خیلی هیجان زده ایم. البته برای پیشرفت به زمان نیاز دارد. بجز این مورد، به بازیکن دیگری در این جنوری فکر نمی کنم.»
دیالو، وینگر راست، در این فصل فقط ۳۵ دقیقه در همه رقابتها برای آتالانتا بازی کرده است، چرا که باشگاه ایتالیایی ترجیح می داد فرصت را به بازیکنی بدهد که قرار است در باشگاه بماند. این نوجوان احتمالاً ابتدا باید در تیم زیر ۲۳ سال منچستر بازی کند تا بتواند خود را با بازی در انگلستان وفق دهد و راه خود را به تیم اصلی منچستر یونایتد، که اکنون اوضاع بسیار خوبی دارد، باز کند.

پس از باخت به آرسنال در اوایل نوامبر، منچستر یونایتد در ده بازی گذشته خود

که می تواند به ۳۷ میلیون پوند (۴۸ میلیون دالر) برسد تایید کردند. این وینگر جوان تا زمان گرفتن مجوز حضور در اولدترافورد در آتالانتا می ماند.

پس از برد ۲-۱ برابر استون ویلا، که باعث شد این باشگاه با لیورپول صدرنشین هم امتیاز شود، سولسشر پیوستن قریبالوقوع دیالو به منچستر یونایتد را تایید کرد. مربی نروژی اشاره کرد که نقل و انتقال دیگری در این پنجره برای آنها به وقوع نخواهد پیوست.

سولسشر گفت: «در مورد آماد همه کاغذبازیها انجام شده است. مانعی نمی بینم. امیدوارم هرچه زودتر او را در جمع خودمان ببینیم، چون در مورد او

اوله گنار سولسشر از پیوستن دیالو به منچستر یونایتد خبر داد و گفت برنامه نقل و انتقالی شیاطین سرخ محدود خواهد بود.

سرمربی شیاطین سرخ اعلام کرد که مانعی بر سر راه رسیدن جوان ساحل‌عاجی به تئاتر رویاها نمی بیند. منچستر یونایتد آماده است تا با رسیدن بازیکن خارق العاده آتالانتا، آماد دیالو، خود را تقویت کند، اما بنا به گفته سرمربی‌شان، آنها قصد ندارند در پنجره نقل و انتقالات جنوری فعالیت زیادی داشته باشد.

شیاطین سرخ خرید دیالوی ۱۸ ساله را از باشگاه ایتالیایی در تابستان، با مبلغی

باید به هر تصمیم لئو احترام گذاشت

اولین واکنش کومان به مصاحبه پر ابهام مسی

اگر پیروزی می خواهیم، باید آماده باشیم و نسبت به بازی قبل باید بهتر کار کنیم. برای امیدوار ماندن به قهرمانی دیگر نباید هیچ دیداری را ببازیم.»

مشخص نبودن آینده لیونل مسی و آزاد بودن او برای مذاکره با تیم های دیگر: «شرایط لئو خوب است و ۳۰ و ۳۱ دسامبر بدون مشکل تمرین کرد. منچ پای او دیگر آسیب دیده نیست و مهبای بازی امروز است. او را شاد می بینم و با انگیزه و مثل همیشه مهمترین بازیکن ما محسوب می شود.»

آینده مسی؟ او در مصاحبه اخیرش واضح صحبت کرد. مسی گفت که تا پایان فصل صبر می کند و باید به هر تصمیمی که می گیرد، احترام گذاشت. او بازیکنی است که همیشه باعث بهتر شدن تیمش می شود. از نظر من، اینکه مسی تصمیم گیری را به

لیونل مسی هفته گذشته در مصاحبه با لاسستا حاضر نشد در مورد آینده اش شفاف حرف بزند و همه چیز را به انتهای فصل موکول کرد.

بارسلونا که در آخرین بازی سال ۲۰۲۰ خود در نوکمپ برابر ایبار متوقف شده بود، امشب باید به مصاف اوئسکا برود. یک بازی خارج از خانه مهم که هر نتیجه ای غیر از پیروزی می تواند باعث دورتر شدن این تیم از صدر جدول شده و شانس قهرمانی لالیگا را بیش از پیش کاهش دهد.

رونالد کومان سرمربی بارسا در نشست خبری این بازی گفت: «هر بازی در لالیگا دشوار است و با توجه به شرایط فعلی اوئسکا در جدول (رده بیستم) روبرویی برابر این تیم دشواری های خاص خود را خواهد داشت. آنها معمولاً با اختلاف اندک بازی های خود را باخته اند.

در لیگ برتر شکست نخورده است. هشت برد و تنها دو تساوی برابر منچستر سیتی و لستر سیتی به دست آورده است. سولسشر در مورد روند شکستناپذیری منچستر یونایتد گفت: «البته که خیلی از این روند خوشحالییم. نشان دادیم که در این یک سال چقدر پیشرفت کرده ایم. در ابتدای سال گذشته به آرسنال در خانه حریف باختیم. به شدت پیشرفت کردیم و هر روز بهتر و قدرتمندتر می شویم. بازیکنان در سن و سال خوبی هستند. در حال یادگیری و تشنه ی یادگیری اند، که مسئله ی مهمی است. هر روز با میل و اشتیاق فراوان تمرین می کنند تا در روز مسابقه بهترین باشند. کاملاً متمرکزند.»

انتهای فصل موکول کرده، هیچ مشکلی ندارد. باید به حرف هایی که در مصاحبه اش زد و تصمیمی که خواهد گرفت، احترام گذاشت.»

جذب بازیکن در انتقالات زمستانی: «اگر موفق به جذب بازیکن نشویم، به خاطر مشکلات مالی باشگاه خواهد بود. با مدیر ورزشی (رامون پلان) در مورد چگونگی آماده سازی تیم با لحاظ قراردادن شرایط فعلی باشگاه صحبت کرده ام. در مورد جوانان و نیز پست هایی که نیاز به تقویت

هر روز روزنامه اطلاعات روز را پشت در منزلتان دریافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz

6 Months

120\$ USD

Annual

200\$ USD

برای ادارات دولتی و شرکتها

۴۰۰۰ افغانی

شش ماهه

۷۰۰۰ افغانی

یک ساله

قیمت: ۲۰ افغانی

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می باشد. مسئولیت سایر نوشته ها به نویسندگان آن بر می گردد.

چرا مهربانی با دیگران برای سلامت جسم و روح شما مفید است؟

به کووید ۱۹ نقش دارند. این یافته بیانگر آن است که طی یک همه‌گیری، کمک به آدم‌های نیازمند می‌تواند در کنار این که راهی برای بالابردن روحیه ما در جریان قرنطینه و ناخوشی‌های ناشی از آن باشد، برای سلامت نیز خیلی مفید باشد. پژوهشی که واقعا آزمایش کند که آیا رضاکاری می‌تواند اثر محافظتی در برابر کووید ۱۹ داشته باشد یا خیر، هنوز انجام نشده است و مسلما افزایش تماس شما با دیگران که امکان دارد حامل ویروس باشند به طور بالقوه سلامتی شما را در معرض خطر قرار می‌دهد.

با این حال، اگر حس مهربانی و بخشش به طور طبیعی سراغ شما نیاید چه؟

همدلی، ویژگی‌ای که از نزدیک با رضاکاری و رفتارهای مرتبط با مهربانی و بخشش ارتباط دارد، به‌شدت اثری است: حدود یک‌سوم میزان همدلی ما از ژن‌های ما سرچشمه می‌گیرد.

با این وجود کنترت می‌گوید که این اثری بودن همدلی به این معنا نیست که افرادی که با

خود فرار نکنیم. اسکن‌های فعالیت مغز که طی مطالعه‌ای توسط ایناگاکي و همکارانش انجام شده است نشان می‌دهد که وقتی ما غیر از کودکانمان به سایر عزیزان خود کمک می‌کنیم بازهم این نواحی از مغز روشن می‌شوند.

تکامل علاوه بر این که کار مراقبت و فرزندپروری را پاداش‌آور ساخته است، مراقبت و مهربانی را با کاهش استرس نیز پیوند داده است. وقتی ما با مهربانی رفتار می‌کنیم، یا حتی وقتی صرفا درباره مهربانی‌های گذشته خود تأمل می‌کنیم، فعالیت مرکز ترس مغز ما، یعنی «آمیگدال»، کاهش می‌یابد. این امر نیز امکان دارد به تربیت کودک و فرزندپروری مرتبط باشد.

شاید این دریافت که مراقبت از کودکان باعث کاهش استرس می‌شود ضدشهودی و متناقض به نظر برسد، زیرا از هر زوجی که تازه پدر و مادر شده‌اند بپرسی، احتمالا به شما خواهند گفت که مراقبت از نوزادان کار ساده و رفتن به چشمه آب گرم نیست. اما پژوهش‌ها نشان می‌دهد که وقتی حیوانات صدای ناله چوپه‌های نوع خود را می‌شنوند، فعالیت آمیگدال مغزشان کاهش می‌یابد. عین اتفاق برای پدر و مادران وقتی عکس فرزند خودشان را به آن‌ها نشان دهید می‌افتد. ایناگاکي توضیح می‌دهد که اگر قرار باشد واقعا برای دیگران مفید باشیم فعالیت مرکز ترس مغزمان باید کاهش یابد. او می‌گوید: «اگر استرس آدوستان/فردی که می‌خواهید کمکش کنید! کاملا شما را از پا درآورده باشد، احتمالا نمی‌توانید برای کمک آدوستان/فردی که می‌خواهید کمکش کنید! حتی نزدیک شوید.»

همه‌ی این‌ها پیامدهای مستقیمی بر سلامت افراد دارد. ایناگاکي توضیح می‌دهد که سیستم مراقبت مغزمان (آمیگدال و سامانه‌ی پاداش) با «دستگاه عصبی سمپاتیک» مان که در تنظیم فشار خون و پاسخ‌های انتهایی مان نقش دارد، به‌عنوان شبکه به هم مرتبط اند. به همین دلیل است که فرزندپروری (مراقبت از کودکان خودتان) و مهربانی (کمک به دیگران) می‌تواند سلامت قلب و عروق تان را بهبود بخشد و به شما کمک کند طولانی‌تر زندگی کنید.

پژوهش‌گران دریافته‌اند نوجوانانی که بخشی از وقت خود را صرف کارهای رضاکارانه می‌کنند، در وجودشان سطح دو شاخص التهاب یعنی اینترلوکین ۶ و «پروتئین واکنشی سی» پایین‌تر است. همچنین دانشمندان دریافته‌اند که هم اینترلوکین ۶ و هم پروتئین واکنشی سی در وخیم‌شدن وضعیت بیماران مبتلا

مراقبت می‌کنند، خطر مرگ و میرشان تا ۳۷ درصد کمتر از پدربزرگ و مادربزرگ‌هایی است که چنین کاری را انجام نمی‌دهند. این نتیجه، طبق یک فراتحلیل پژوهش‌های انجام شده در این زمینه، بزرگ‌تر از آنی است که یک مادربزرگ یا پدربزرگ می‌تواند از طریق ورزش منظم حاصل کند.

از طرف دیگر مصرف پول برای دیگران، و نه برای لذت بردن خودتان، می‌تواند منجر به شتابی بهتر، بهبود خواب و کاهش فشار خون شود و اثراتی به اندازه اثرات شروع مصرف داروی جدید فشارخون بالا دارد.

در همین حال نوشتن چک برای یک مؤسسه خیریه می‌تواند یک استراتژی خوب برای تقویت قدرت عضلاتی‌تان باشد. در آزمایشی که پژوهش‌گران قدرت دست را آزمایش می‌کردند، شرکت‌کنندگانی که به یونیسف کمک مالی کرده بودند می‌توانستند یک فنر تقویت میج دست را ۲۰ ثانیه بیشتر از کسانی که کمک مالی نکرده بودند، فشار دهند. (یادتان نرود که دفعه بعد که خواستید با دوستان تان مچ‌اندازی کنید، ابتدا سراغ دسته چک خود بروید.)

از نظر «تریستن ایناگاکي»، متخصص مغز و اعصاب در «دانشگاه ایالتی سن‌دیگو»، در این حقیقت که مهربانی و نوع‌دوستی بر سلامت جسمی ما نیز تأثیر دارد، چیز تعجب‌آوری نیست. او می‌گوید: «انسان‌ها موجودات به‌شدت اجتماعی هستند. وقتی ما به‌هم‌پیوسته هستیم از سلامتی بهتری برخورداریم و بخشی از این به‌هم‌پیوستگی، بخشش کردن است.»

ایناگاکي درباره سیستم مراقبتی مغز ما مطالعه می‌کند، شبکه‌ای از مناطق مغزی که هم به رفتارهای کمکی ما و هم به سلامت عمومی ما پیوند دارد. این سیستم به احتمال زیاد برای تسهیل فرزندپروری و مراقبت والدین از نوزادان‌شان (نوزادان نوع انسان طبق استانداردهای پستانداران به طور غیرمعمولی ناتوان و نیازمند مراقبت است) تکامل یافته و بعدا احتمالا برای کمک به افرادی غیر از نوزادان و کودکانمان نیز توسط مغز به همکاری گرفته شده است. بخشی از این سیستم از سامانه‌ی پاداش مغز مانند «هسته سیتال» و «جسم مخطط شکمی» تشکیل شده است؛ همان دو سامانه‌ای که وقتی شما از ماشین بازی پشت سرهم سه تا آلبالو جایزه می‌گیرید، روشن می‌شوند.

طبیعت و تکامل، با سیم‌پیچی کردن غریزه‌ی فرزندپروری و مراقبت در سامانه‌ی پاداش مغز، سعی کرده است اطمینان حاصل کند که ما انسان‌ها از چوپه‌های گریان، نالان و محتاج

آن‌ها مشهود بود. دانش‌آموزان دبیرستانی که به طور فعالانه به اطفال دبستانی آموزش داده بودند، در مقایسه با دانش‌آموزان دبیرستانی که در لیست انتظار قرار گرفته بودند، سطح کلسترول خون‌شان پایین‌تر بود و همچنین نشانه‌های التهابی کمتری مانند «اینترلوکین ۶» در خون آن‌ها وجود داشت. اینترلوکین ۶ جدا از این که پیش‌بینی‌کننده خوبی برای سلامت قلب و عروق است، نقش مهمی در عفونت‌های ویروسی نیز دارد.

البته در دوران یک همه‌گیری، رضاکاری ممکن است بیشتر یک چالش باشد. با این حال کنترت معتقد است که رضاکاری آنلاین نیز می‌تواند فوایدی برای سلامتی‌تان به همراه داشته باشد. او همچنین رضاکاری مجازی با دوستان را توصیه می‌کند، زیرا پژوهش‌ها نشان می‌دهد که مولفه اجتماعی رضاکاری برای سلامتی مهم است.

اما این تنها اثرات رضاکاری رسمی نیست که خودش را در خون نشان می‌دهد؛ کارهای مهربانه‌ی تصادفی نیز عین اثر را دارد. در مطالعه‌ای که در کالیفرنیا انجام شد، پژوهش‌گران دریافتند افرادی که به انجام کارهای مهربانه ساده مانند خریدن قهوه برای یک فرد غریبه موظف شده بودند، ژن‌های «لکوسیت»‌شان که به التهاب ربط دارد، فعالیت کمتری داشتند. این نشانه‌ی خوبی است زیرا التهاب مزمن با بیماری‌هایی همچون آرتریت روماتوئید، سرطان، بیماری‌های قلبی و دیابت مرتبط است.

و اگر افراد را در اسکنر «فام‌آری» یا «تصویرسازی تشدید مغناطیسی کارکردی» قرار دهید و از آن‌ها بخواهید انسان‌دوستانه عمل کنند، ممکن است تغییراتی را در نحوه واکنش مغز آن‌ها در مقابل درد مشاهده کنید. پژوهش‌گران در آزمایشی تازه از رضاکاران -درحالی‌که دستان‌شان در معرض شوک الکتریکی خفیف بود- خواستند تا تصمیم مختلفی بگیرند از جمله این که آیا پول اهدا کنند یا خیر. نتایج واضح بود: مغز کسانی که کمک مالی کردند در واکنش به درد کمتر فعال می‌شد. و این افراد هرچه بیشتر اقدامات خود را مفید می‌دانستند، مقاومت بیشتری در برابر درد داشتند. به همین ترتیب اسکن مغز نشان می‌دهد که اهدای خون در مقایسه با کشیدن خون تان برای آزمایش، کمتر درد دارد؛ حتی اگر در سناریوی اول یعنی اهدای خون سوزن دو برابر ضخیم باشد.

درباره اثرات مثبت مهربانی و کمک‌های مالی بر سلامت افراد نمونه‌های بی‌شمار دیگری نیز دارد. برای مثال پدربزرگ و مادربزرگ‌هایی که به طور مرتب از نوه‌های خود پرستاری

مارتا زاراسکا، بی‌بی‌سی مترجم: جلیل پژواک

«بتی لوو» ۹۶ ساله بود که روزنامه‌ها شروع به نوشتن درباره‌ی او کردند. او سال‌ها پیش بازنشسته شده بود، اما هنوز به‌عنوان رضاکار در کافه «شفاخانه سلطنتی سالفورد» در شهرستان «منچستر بزرگ» در بریتانیا برای مراجعین شفاخانه قهوه سرو می‌کرد، ظرف‌ها را می‌شست و با بیماران گپ می‌زد. چهار سال گذشت و لوو ۱۰۰ ساله شد. روزنامه‌ها تیتیر زدند که او «همچنان در شفاخانه رضاکارانه کار می‌کند». دو سال بعد او به ۱۰۲ سالگی رسید و روزنامه‌ها تیتیر زدند که لوو «هنوز رضاکار است». لوو ۱۰۴ ساله شد و همچنان رضاکارانه در شفاخانه خدمت می‌کرد. حتا در ۱۰۶ سالگی لوو به‌رغم کم‌بینایی هفته یک بار در کافه‌ی شفاخانه کار می‌کرد.

لوو به خبرنگارانی که با وی مصاحبه کردند گفته بود دلیل این که سال‌ها پس از آن که هم‌سن و سال‌هایش بازنشسته شدند ولی به کار در کافه ادامه داد، این است که معتقد است رضاکاری او را سالم نگه می‌دارد. احتمالا حق با لوو است. علم نشان می‌دهد که رفتارهای نوع‌دوستانه، از رضاکاری رسمی در کافه‌ی شفاخانه گرفته تا کمک‌های مالی و رفتارهای مهربانه‌ی تصادفی و روزمره، موجبات بهزیستی و طول عمر را فراهم می‌کند.

مطالعات نشان می‌دهد که رضاکاری ۲۴ درصد خطر مرگ زودرس را کاهش می‌دهد، اثری تقریبا به اندازه خوردن شش وعده میوه و سبزیجات در روز و در طول عمر طبق مطالعه‌ی دیگر. علاوه بر این، رضاکاری خطر بالا رفتن گلوکز خون و میزان التهاب مرتبط با بیماری قلبی را کاهش می‌دهد. رضاکاران همچنین در مقایسه با افرادی که از مشارکت در امور خیریه طفره می‌روند، ۳۸ درصد شب‌های کمتری را در شفاخانه سپری می‌کنند.

براساس مطالعه‌ای مبتنی بر داده‌های نظرسنجی جهانی مؤسسه «گالوپ»، به‌نظر می‌رسد که این تأثیرات رضاکاری بر تقویت سلامت افراد در تمام گوشه و کنار جهان، از اسپانیا و مصر گرفته تا اوگاندا و جامائیکا وجود دارد. البته احتمال این که افرادی که از ابتدا تندرست هستند به رضاکاری رغبت نشان بدهند، در مقایسه با دیگران بالا است. اگر شما برای مثال از آرتورز شدید رنج ببرید، این احتمال وجود دارد که مشتاق ثبت‌نام برای کار در سوپرفروشی شفاخانه نباشید.

«سارا کنراث»، روان‌شناس و پژوهش‌گر انسان‌دوستی و نیکوکاری در «دانشگاه ایندیانا» می‌گوید: «پژوهش‌ها بیانگر این است که افرادی که از سلامت بهتری برخوردارند بیشتر رضاکار می‌شوند، اما از آن‌جا که دانشمندان از این امر آگاهی کافی دارند، ما در مطالعات مان به لحاظ آماری این عامل را در نظر می‌گیریم.»

با این حال حتا هنگامی که دانشمندان اثرات از قبل موجود تندرستی را مدنظر نمی‌گیرند، شواهد نشان می‌دهد که اثرات رضاکاری بر سلامت افرادی که از قبل تندرستند همچنان برجسته است. علاوه بر این، چندین آزمایش آزمایشگاهی تصادفی بر میکائیسیم‌های بیولوژیکی که از طریق آن کمک به دیگران می‌تواند سلامت ما را تقویت کند، روشنی می‌افکند.

در یکی از چنین آزمایش‌ها، دانش‌آموزان دبیرستانی در کانادا مدتی یا به‌عنوان معلم راهنما برای کودکان دبستانی تعیین شدند یا در لیست انتظار قرار گرفتند. چهار ماه بعد پس از پایان دوره راهنمایی کودکان دبستانی، تفاوت بین دو گروه از نوجوانان به وضوح در خون